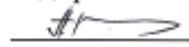

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра фінансів, обліку та підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри фінансів, обліку та підприємництва

 проф. Мохненко А.С.
«09» вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Галузь знань 24 Сфера обслуговування
Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа
Ступінь вищої освіти бакалавр

ХЕРСОН

Робоча програма «Бухгалтерський облік» для студентів за спеціальністю 241 Готельно-ресторанна справа.

Розробник: д.е.н., доцент Петренко В.С.

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри фінансів, обліку та підприємництва

Протокол від «9»вересня 2019 року №1

Завідувач кафедри фінансів,
обліку та підприємництва

_____ проф. Мохненко А.С.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>24 Сфера обслуговування</u>	обов'язковий компонент
Модулів – 2	Спеціальність <u>241 Готельно-ресторанна справа</u>	
Змістовних модулів – 2		2-й
Загальна кількість годин – 90		Лекцій
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 2 Самостійної роботи студента – 4		Ступінь вищої освіти: <u>Бакалавр</u>
	Практичні, семінарські	
	16 год.	
	Самостійна робота	
	58 год.	
		Вид контролю
		залік

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить – 32: 43

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «бакалавр» напряму підготовки 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

«Бухгалтерський облік» є невід’ємною складовою частиною циклу дисциплін, що необхідна для підготовки студентів за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає для опанування таких дисциплін, як “Фінансовий облік”, “Управлінський облік”, “Організація і методи аудиту”, “Державний фінансовий контроль”

Метою викладання навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» є вироблення в студентів сучасного мислення, вміння в конкретних виробничих умовах (ситуаціях) професійно приймати правильні рішення. А тому максимально наближено процес вивчення курсу до конкретних умов господарювання (роботи бухгалтерів) підприємств; розкриття суті, специфіки, призначення та змісту бухгалтерського обліку суб’єктів господарювання різних видів економічної діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є методика та методологія організації та введення обліку активів на підприємстві.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» є: вивчення принципів і системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві, набуття практичних навичок у формуванні облікової інформації, набуття навичок використання облікової інформації при прийнятті управлінських рішень.

Компетентності здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік»:

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК6 – Здатність управляти підприємством, приймати рішення у

господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

ФК13 – Здатність розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Програмні результати навчання:

ПРН 15 Управляти підприємством, приймати стратегічні та тактичні рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Бухгалтерський облік» поглиблює та конкретизує знання, набуті студентами в результаті вивчення курсів «Теорія бухгалтерського обліку», «Історія бухгалтерського обліку» та «Математика для економістів» і тісно пов'язана з такими навчальними дисциплінами, як «Податкова система» та «Податкова політика».

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи бухгалтерського обліку

Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика

В даній темі розглядається бухгалтерський облік – як інформаційна система підприємства, що забезпечує систему управління необхідною інформацією для прийняття рішень. Завдання та облікові вимірники, що використовуються в бухгалтерському обліку. Облікові вимірники включають натуральні вимірники, трудові і грошовий вимірник. Користувачі інформації поділяються на внутрішніх і зовнішніх. Державне регулювання бухгалтерського обліку провадиться через ряд нормативно-правових документів: закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», національні стандарти бухгалтерського обліку, План рахунків бухгалтерського обліку, інструкції, рекомендації.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Суть господарських засобів та їх класифікація. Господарські засоби (ресурси, майно, активи) забезпечують господарську діяльність підприємства. Поділ їх на оборотні і необоротні зумовлений особливостями кругообігу засобів в процесі діяльності. Необоротні засоби тривалий час використовуються на підприємстві, вони можуть мати матеріальну, нематеріальну і фінансову форми. Оборотні активи є одноразові у використанні і переносять свою вартість на продукцію, витрати Джерела утворення господарських засобів є власні і залучені. Власні характеризуються величинами капіталу, залучені джерела характеризуються зобов'язаннями. Метод бухгалтерського обліку.

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

Прийоми хронологічного і систематичного спостереження включають документацію і інвентаризацію. Прийоми вимірювання господарських

засобів і процесів складаються з оцінки і калькуляції. Методичні прийоми реєстрації та класифікації даних з метою їх систематизації включають рахунки і подвійний запис. Методичні прийоми узагальнення інформації з метою звітності об'єднують складання балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал.

Тема 4. Бухгалтерський баланс

Балансовий метод відображення інформації полягає у розмежуванні господарських засобів і джерел їх утворення за функціональними ознаками: за складом і розміщенням і за джерелами утворення. Побудова бухгалтерського балансу. Бухгалтерський баланс поділяється на актив і пасив. Актив включає два розділи, а пасив три розділи. Баланс як форма звітності регламентується НСБО 1. Форма, структура і зміст балансу. Типи господарських операцій і їх вплив на бухгалтерський баланс, є чотири типи господарських операцій.

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Поняття про рахунки і їх будову. Рахунки бухгалтерського обліку є способом групування господарських операцій за економічно однорідними ознаками для систематичного контролю за наявністю і змінами засобів та їх джерел у процесі господарської діяльності. Активні, пасивні, активно-пасивні рахунки. Обороти і сальдо. Кореспонденції рахунків. Подвійний запис – не тільки принцип однакового відображення операцій на рахунках, а й основний технічний прийом бухгалтерського обліку. Рахунки синтетичного та аналітичного обліку. Субрахунки. Узагальнення даних поточного обліку. Оборотні відомості. Класифікація і план рахунків.

Тема 6. Документація, інвентаризація

Документація, її значення. Документ є письмовим доказом фактичного здійснення господарської операції або письмовим розпорядженням на право

її здійснення. Документація є важливим елементом методу бухгалтерського обліку, вона служить для первинного спостереження за господарськими операціями і є обов'язковою умовою для відображення їх в обліку. Класифікація документів. Вимоги до змісту й оформлення документів. Порядок перевірки й опрацювання документів. Прийняті документи підлягають опрацюванню, мета якого — підготувати документи до наступних записів у реєстри синтетичного й аналітичного обліку. Документооборот та організація зберігання документів.

Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Суть оцінки ресурсів підприємства. Оцінка — це спосіб вартісного вимірювання господарських засобів, джерел їх утворення, а калькуляція — спосіб вартісного вимірювання процесів придбання матеріальних цінностей, виробництва продукції, їх реалізації, а також окремих етапів процесу розширеного відтворення. Грошовим вираженням вартості під оцінки активів і господарських операцій є ціна, яка складається з таких елементів: собівартості реалізації; накладних витрат (адміністративні, збутові тощо); прибутку; податків; торговельних націнок (знижок). Основою формування ціни виробника продукції є собівартість виробництва продукції. Калькулювання та її види.

Змістовий модуль 2. Елементи методу бухгалтерського обліку та господарські процеси

Тема 8. Облік основних господарських процесів

Основні показники господарської діяльності. Облік процесу постачання. Придбані виробничі запаси у бухгалтерському обліку оцінюються за первісною (фактичною) собівартістю, Облік процесу виробництва. Процес виробництва займає центральне місце у схемі кругообігу господарських засобів. Під цим процесом розуміють сукупність господарських операцій, пов'язаних із виготовленням продукції (виконанням

робіт, наданням послуг). Він здійснюється під дією засобів праці і самої праці на предмети праці. Це зумовлює відповідні витрати підприємства на виробництво продукції: вартість матеріалів витрачених на виготовлення продукції; заробітної плати, нарахованої працівникам, амортизацію основних засобів і нематеріальних активів, зайнятих у виробництві, та інші. Облік процесу збуту (реалізації продукції).

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

Реєстри бухгалтерського обліку: поняття і види. Облікові реєстри – це носії інформації спеціального формату і будови (паперові, машинні), призначені для реєстрації, групування й узагальнення господарських операцій, оформлених відповідними первинними документами. Техніка облікової реєстрації. Записи господарських операцій у реєстрах називаються обліковою реєстрацією. Порядок відображення господарських операцій в облікових реєстрах залежить від форми бухгалтерського обліку, що застосовується на підприємстві. При певних формах бухгалтерського обліку (наприклад, меморіально-ордерній) операції спочатку відображають у реєстрах синтетичного обліку, а потім аналітичного. Форми бухгалтерського обліку. Помилки в бухгалтерських записах, способи їх виявлення і виправлення.

Тема 10. Облік основних засобів

Економічна суть основних засобів. До основних засобів, завдяки яким у процесі виробництва працівник впливає на матеріальні ресурси, належать матеріальні об'єкти (виробничі будинки, споруди, машини, транспортні засоби), а також комунікації, що забезпечують виробничий процес (шляхи сполучення, мости, лінії електропередач та ін.). Сукупна вартість основних засобів визначає виробничу потужність підприємства, рівень фондоддачі, фондомісткості, фондоозброєності й ряд інших техніко-економічних

показників діяльності підприємства. Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує для використання їх в процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних або соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання яких більше одного року або операційного циклу (якщо він довший за рік). Класифікація основних засобів, їх оцінка та індексація. Аналітичний облік основних засобів. В аналітичному обліку об'єкт основних засобів – це закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдями до нього Синтетичний облік надходження і вибуття основних засобів. Для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух власних або отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які входять до складу основних засобів, призначено рахунок 10 „Основні засоби”, він є балансовим, активним. Облік зносу і амортизації основних засобів. Інвентаризація - основа контролю за рухом і зберіганням основних засобів.

Тема 11. Облік нематеріальних активів

Облік нематеріальних активів. Норми П(С)БО 8 „Нематеріальні активи” застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ). Нематеріальний актив – це немонетарний актив, який не має матеріальної форми, може бути ідентифікований та утримується підприємством для використання більше одного року (або одного операційного циклу, якщо він перевищує один рік) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях чи надання в оренду іншим особам. Вартість надходження запасів необхідно знати, що є первісною вартістю і як її визначити. Оцінка виробничих запасів. Документальне оформлення надходження та витрачання виробничих запасів. Облік виробничих запасів на складі та його зв'язок із обліком бухгалтерії. Синтетичний облік надходження і використання виробничих запасів. Контроль за використанням

матеріалів у виробництві. Облік МШП.

Тема 12. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

Економічна сутність грошового обігу та розрахунків. Готівка (готівкові кошти) – це грошові знаки національної валюти України – банкноти та монети. Платежі готівкою підприємств, підприємців і фізичних осіб за реалізовану продукцію (товари, виконані роботи, надані послуги) і за операціями, які безпосередньо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна, називаються готівковими розрахунками. Розрахунки можуть здійснюватися і в готівковій, і в безготівковій формі. Безготівкові розрахунки виникають при перерахуванні грошових коштів з рахунка підприємства-платника на рахунок підприємства-отримувача. Фінансовим посередником у цих розрахунках є банк, який надає послуги своїм клієнтам-підприємствам. Облік касових операцій. Облік коштів на розрахунковому рахунку. Облік розрахунків за товарними операціями. Облік розрахунків за нетоварними операціями.

Тема 13. Облік фінансових інвестицій

Суть фінансових інвестицій, їх оцінка і класифікація. Фінансові інвестиції визнаються як активи, які утримуються підприємством для: – одержання доходів у вигляді дивідендів або відсотків від їх володіння; – набуття вигідних відносин з іншими підприємствами або контролю над їх діяльністю; – майбутні вигоди від зростання вартості здійснених інвестицій (рис. 20). Залежно від мети здійснення фінансових інвестицій підприємство може отримувати дохід, набувати контроль над об'єктом інвестування та мати інші вигоди. Дохід від інвестицій – це отримання процентів або дивідендів. Вплив здійснюється для отримання і нематеріальних вигід – доступ до технології або гудвілу, якими володіє підприємство-об'єкт інвестування, вплив на його фінансову, комерційну та господарську діяльність.

Тема 14. Облік власного капіталу

Майно і власний капітал підприємства. Під час створення підприємства капітал інвестується у придбання майна (матеріальних цінностей, основних засобів, необоротних і нематеріальних активів) та у фінансові ресурси, які в сукупності становлять статутний капітал. Крім нього, у процесі діяльності підприємства нагромаджується інший капітал. У сукупності сума різних капіталів має назву власного капіталу. Утворення власного капіталу дає гарантію для інвесторів, кредиторів, постачальників, позичальників, що підприємство є кредитоспроможним і йому можна довіряти, мати з ним ділові й партнерські стосунки. Після утворення підприємства власний капітал може поповнюватися за рахунок внесення засновниками грошей та іншого майна, а також за рахунок отриманого у процесі операційної, фінансової чи інвестиційної діяльності прибутку, який залишається у його розпорядженні. Облік статутного капіталу.

Тема 15. Облік доходів і фінансових результатів

Основи побудови обліку доходів і витрат. Забезпечення грошових надходжень, які потрібні для відшкодування витрат виробництва й обороту, своєчасного виконання фінансових зобов'язань перед державою, банками та іншими суб'єктами господарювання, формування доходів і прибутку, є найважливішою стороною діяльності підприємств. У бухгалтерському обліку доходи — це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, унаслідок чого збільшується власний капітал підприємства (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків засновників). Класифікація діяльності. Облік доходів і витрат від операційної діяльності.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						Заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Основи бухгалтерського обліку											
Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика	10	1	1			2					
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	10	1	1			2					
Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах	10	1	1			2					
Тема 4. Бухгалтерський баланс.	10	1	1			2					
Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	10	1	1			4					
Тема 6. Документація, інвентаризація	10	1	1			4					
Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку	10	1	1			4					
Разом за змістовим модулем 1	70	7	7			20					
Змістовий модуль 2. Елементи методу бухгалтерського обліку та господарські процеси											
Тема 8. Облік основних господарських процесів	10	1	2			4					
Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах	10	1	1			4					
Тема 10. Облік основних засобів	10	1	1			4					
Тема 11. Облік нематеріальних активів	10	1	1			4					
Тема 12. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості	10	1	1			6					
Тема 13. Облік фінансових інвестицій	10	1	1			4					
Тема 14. Облік власного капіталу	10	1	1			6					
Тема 15. Облік доходів і фінансових результатів	10	2	1			6					
Разом за змістовним модулем 2	80	16	16			38					
Усього годин	150	16	16			58					

ЗМІСТОВНІ МОДУЛІ З ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Змістовий модуль 1. Основи бухгалтерського обліку

Лекційний модуль

- Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика
- Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку
- Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах
- Тема 4. Бухгалтерський баланс
- Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис
- Тема 6. Документація, інвентаризація
- Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Семінарський модуль

- Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика
- Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку
- Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах
- Тема 4. Бухгалтерський баланс
- Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис
- Тема 6. Документація, інвентаризація
- Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Модуль самостійної роботи

- Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика
- Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку
- Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах
- Тема 4. Бухгалтерський баланс
- Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис
- Тема 6. Документація, інвентаризація
- Тема 7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Змістовий модуль 2. Елементи методу бухгалтерського обліку та господарські процеси

Лекційний модуль

- Тема 1. Облік основних господарських процесів
- Тема 2. Облік основних засобів
- Тема 3. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах
- Тема 4. Облік нематеріальних активів
- Тема 5. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості
- Тема 6. Облік фінансових інвестицій
- Тема 7. Облік власного капіталу
- Тема 8. Облік доходів і фінансових результатів

Семінарський модуль

- Тема 1. Облік основних господарських процесів
- Тема 2. Облік основних засобів
- Тема 3. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах
- Тема 4. Облік нематеріальних активів
- Тема 5. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості
- Тема 6. Облік фінансових інвестицій
- Тема 7. Облік власного капіталу
- Тема 8. Облік доходів і фінансових результатів

Модуль самостійної роботи

- Тема 1. Облік основних господарських процесів
- Тема 2. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах
- Тема 3. Облік основних засобів
- Тема 4. Облік нематеріальних активів
- Тема 5. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості
- Тема 6. Облік фінансових інвестицій
- Тема 7. Облік власного капіталу
- Тема 8. Облік доходів і фінансових результатів

Підсумкова тека: екзамен

Методи навчання та контролю

З метою формування професійних компетентностей в дисципліні «Бухгалтерський облік» використовуються такі методи навчання:

1.1. Словесні методи навчання

- Бесіда — діалогічний метод навчання, за якого вчитель із допомогою вдало поставлених питань спонукає учнів відтворювати раніше набуті знання, робити самостійні висновки-узагальнення на основі засвоєного фактичного матеріалу.
- Пояснення — словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів, принципів дій, прикладів тощо.
- Розповідь — образний, динамічний, емоційний виклад інформації про різні явища і події.
- Лекція — інформативно-доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу.
- Інструктаж — короткі, лаконічні, чіткі вказівки (рекомендації) щодо виконання дії.

2. Наочні методи навчання

- Метод ілюстрування — оснащення ілюстраціями статичної (нерухомої) наочності, плакатів, малюнків, картин, карт, схем та ін.
- Метод демонстрування — показ рухомих засобів наочності, приладів, дослідів, технічних.
- Самостійне спостереження — безпосереднє споглядання та сприймання явищ дійсності.

3. Практичні методи навчання

- Вправи — цілеспрямоване, багаторазове повторення студентами певних дій та операцій (розумових, практичних) для формування навичок і вмінь.
- Лабораторні роботи — вивчення у явищ за допомогою спеціального обладнання.

- Практичні роботи — застосування знань студентами у ситуаціях, наближених до життєвих.
- Графічні роботи — відображення знань учнів у кресленнях, графіках, діаграмах, гістограмах, таблицях, ілюстраціях, ескізах, замальовках із натури.
- Дослідні роботи — пошукові завдання, проекти, що передбачають індивідуалізацію навчання, розширення обсягу знань, використовують на факультативних, гурткових заняттях з метою підготовки студентів до виконання навчальних завдань на найвищому рівні пізнавальної активності та самостійності.

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення у навчально-пізнавальній діяльності студентів та про ефективність праці викладача.

Залежно від форми контрольних завдань перевірка може бути:

1. Метод усного опитування.

- Репродуктивний – відтворення вивченого.
- Реконструктивний - застосування знань і вмінь у змінених ситуаціях.
- Творчий - застосування знань і вмінь у нестандартних умовах, перенесення засвоєних принципів доведення на вирішення складніших мислительних завдань.

2. Письмовий контроль.

- Графічна перевірка.
- Практична контрольна перевірка.
- Тестові методи перевірки знань.
- Програмований контроль.
- Іспити (екзамени).

Критерії оцінювання навчальних досягнень студента

За ECTS	Сума балів	Критерії
A	90-100	Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати поняття, використовуючи наукову термінологію з дисципліни, вільно володіє понятійним апаратом сучасних теоретичних засад предмета, об'єкта, методичних прийомів та процедур. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання ситуацій. Володіє умінням проводити елементарну науково-дослідну роботу по вивченню та узагальненню актуальних проблем.
B	82-89	Студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності в формулюванні, незначні понятійні неточності у формулюваннях та класифікації. Знає про понятійний апарат сучасних теоретичних засад предмета, об'єкта, методичних прийомів та процедур використовуються. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання ситуацій. Володіє умінням проводити елементарну науково-дослідну роботу по вивченню та узагальненню актуальних проблем.
C	74-81	Студент має ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності в формулюванні, незначні понятійні неточності у формулюваннях та класифікації. Частково знає поняття про понятійний апарат сучасних теоретичних засад предмета, об'єкта, методичних прийомів та процедур які використовуються. Не повністю вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання ситуацій. Володіє умінням проводити елементарну науково-дослідну роботу по вивченню та узагальненню актуальних проблем.
D	64-73	Студент знає основні теми курсу, виконує практичну роботу без помилок, але допускає неточності в формулюванні, понятійні неточності у формулюваннях та класифікації. Частково знає поняття про понятійний апарат сучасних теоретичних засад предмета, об'єкта, методичних прийомів та процедур які використовуються. Не повністю вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання ситуацій.

Е	60-63	Студент знає основні теми курсу, має уявлення про бухгалтерський облік, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Не здатен самостійно розробляти основні плануючі документи, необхідні для провідних економістів, не розуміє актуальності при використанні економічного досвіду минулого.
FX	35-59	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, розкриття основних процесів та понять відбувається на побутовому рівні. Практичні навички на рівні розпізнавання.
F	0-34	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

Критерії оцінювання реферату

Максимальна оцінку при оцінюванні написання рефератів за заданими темами виставляється за такими критеріями:

- за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту має бути ще не менше трьох джерел інформації);
- за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на джерела інформації;
- за наявність змістовних висновків;
- за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів на екзамені

За ECTS	Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Критерії
A	90-100	Відмінно	Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати поняття, використовуючи наукову термінологію з дисципліни, вільно володіє понятійним апаратом сучасних теоретичних засад предмета, об'єкта, методичних прийомів та процедур. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання ситуацій. Володіє умінням проводити елементарну науково-дослідну роботу по вивченню та узагальненню актуальних проблем.
B	82-89	Добре	Студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності в формулюванні, незначні понятійні неточності у формулюваннях та класифікації. Знає про понятійний апарат сучасних теоретичних засад предмета, об'єкта, методичних прийомів та процедур які використовуються на підприємствах. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання ситуацій. Володіє умінням проводити елементарну науково-дослідну роботу по вивченню та узагальненню актуальних проблем.
C	74-81	Добре	Студент має ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності в формулюванні, незначні понятійні неточності у формулюваннях та класифікації. Частково знає поняття про понятійний апарат сучасних теоретичних засад предмета, об'єкта, методичних прийомів та процедур які використовуються на підприємствах. Не повністю вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання ситуацій. Володіє умінням проводити елементарну науково-дослідну роботу по вивченню та узагальненню актуальних проблем.
D	64-73	Задовільно	Студент знає основні теми курсу, виконує практичну роботу без помилок, але допускає неточності в формулюванні, понятійні неточності у формулюваннях та класифікації. Частково знає поняття про понятійний апарат сучасних теоретичних засад предмета, об'єкта, методичних прийомів та процедур які використовуються на підприємствах. Не повністю вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у процесі аналізу та моделювання ситуацій.
E	60-63	Задовільно	Студент знає основні теми курсу, має уявлення бухгалтерський облік, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Не здатен самостійно розробляти основні плануючі документи, необхідні для провідних економістів, не розуміє актуальності при використанні економічного досвіду минулого.
FX	35-59	Не задовільно	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, розкриття основних процесів та понять відбувається на побутовому рівні. Практичні навички на рівні розпізнавання.
F	0-34	Не задовільно	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

1. Базась М. Ф. Основи бухгалтерського (фінансового) та внутрішньогосподарського (управлінського) обліку: Навч. посіб. / М. Ф. Базась, Є. Ф. Базась, М. М. Матюха. — К.: МАУП, 2006. — 182 с.
2. Базась М. Ф. Теоретико-методологічні засади внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та контролінгу: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2007. — 240 с. 17
3. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. / В. С. Білоусько, М. І. Беленкова. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Кондор, 2007. — 423 с.
4. Бухгалтерський облік (теорія): Навч. посіб. / Михайлов М. Г., Глушаченко А. І., Гончар В. П. та ін. — К.: ЦНЛ, 2007. — 248 с.
5. Кім Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навч. посіб. / Г. Кім, В. В. Сопко, Г. Кім. — 2-ге вид. переробл. та доп. — К.: ЦНЛ, 2007. — 480 с.
6. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. / Г. О. Партин, А. Г. Загородній, М. В. Корягін та ін. — Л.: Магнолія плюс, 2006. — 240 с.

Допоміжна література:

7. Автоматично з “дебетом-кредитом”: вирішення проблеми у “1С: Підприємстві 7.7” за допомогою конфігурації “ДС Бухгалтерія + Податки” // Д-т К-т. — 2008. — № 3 (спец. вип.) . — С. 33–48.
8. Антонова К. Неправильно визначена група для об’єкта основних фондів // Все про бухгалтерський облік. — 2006. — № 94. — С. 30– 32.
9. Базась М. Ф. Теоретико-методологічні засади внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та контролінгу: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2007. — 240 с.
10. Бутинець Ф. Ф. Історія бухгалтерського обліку: У 2 ч.: Навч. посіб. — 2-ге вид., доп. і переробл. — Житомир: Рута, 2008. — Ч.1. — 512 с.
11. Бухгалтерський облік та звітність в Україні: Збірник нормативно-

правових актів / Упоряд. М. І. Камлик. — 2-ге вид., доп. і переробл. — К.: Атіка, 2005. — 800 с.

12. Бухгалтерський облік та складання фінансової звітності в бюджетних установах України: Зб. нормат.правових актів. — К.: Освіта, 2007. — 278 с.

13. Бухгалтерський облік та фінансовий контроль — складові інформаційного підґрунтя євроінтеграційних процесів в Україні: У 18 4т. / Т. І. Єфименко, С. О. Левицька, Л. Г. Ловінська та ін. — К.: НДФІ, 2007. — Т.3: Бухгалтерський облік і звітність установ та організацій державного сектору в Україні: напрями та перспективи розвитку — 552 с.

14. Бухгалтерський облік та фінансовий контроль — складові інформаційного підґрунтя євроінтеграційних процесів в Україні: У 4т. / [Л. Г. Ловінська, І. Б. Стефанюк, О. О. Чечуліна та ін.]; редкол. М. Я. Азаров та ін. — К.: НДФІ, 2007. — Т.2: Удосконалення бухгалтерського обліку та фінансового контролю у державному секторі. — 536 с.

15. Бухгалтерський облік у галузях економіки: Підруч. / В. Б. Захожай, В. М. Базась, М. М. Матюха, В. М. Базась. — К.: МАУП, 2005. — 986 с.

16. Бухгалтерський облік у документах: Навч. посіб. / За ред. Л. М. Чернелевського. — 2-е вид. переробл. і доп. — К.: Кондор, 2007. — 430 с.

17. Бухгалтерський облік у документах: Навч. посіб. / Ред. Л. М. Чернелевський. — К.: Пектораль, 2005. — 396 с.

18. Бухгалтерський словник / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. — Житомир: ПП “Рута”, 2008. — 224 с.

19. Бухгалтерський фінансовий облік. Конспект лекцій: Навч. посіб. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. — 3-тє вид., доп. і переробл. — Жи- томир: Рута, 2008. — 320 с.

20. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік В Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: Монографія. — К.: ЦУЛ, 2007. — 522 с.

21. Гольцова С. М. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. / М. Гольцова,

Й. Плікус. — Суми: Університетська книга, 2006. — 255 с.

22. Кіндрацька Л. М. Облік у банках: Навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. / Л. М. Кіндрацька, Ю. К. Семеніченко, Ю. М. Тюхля-єва. — К.: КНЕУ, 2006. — 404 с.

23. Кірейцев Г. Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: Монографія. — Житомир: ЖДТУ, 2007. — 236 с.

24. Ловінська Л. Г. Оцінка в бухгалтерському обліку: Монографія. — К.: КНЕУ, 2006. — 256 с.

Інформаційні ресурси:

25. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

26. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Сайт Президента України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://president.gov.ua>.

27. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://kmu.gov.ua>.